

Jeugd
Rode Kruis
Vlaanderen

Infofiche Helpertje

1. Praktische gegevens

- + Werkboek: Helpertje (CN0618)
- + Handleiding: Eerstehulp cursussen Helpertje en Junior Helper (CN0617)
- + Doelgroep: 10 tot 12 jaar
- + Duur: 16 uur + praktijktest
- + Lesgever: jeugdmonitor of leerkracht

2. Inhoud en doelstellingen

Voor kinderen van ongeveer 10 tot 12 jaar (derde graad lager onderwijs) zijn de volgende onderwerpen opgenomen en werk je aan de volgende eerstehulpdoelstellingen:

1. De principes van eerste hulp

De kinderen:

- 1.1 kunnen de 6 principes van eerste hulp opsommen en met eigen woorden uitleggen;
- * 1.2 hanteren bij het verzorgen van een slachtoffer de 6 principes van eerste hulp.

De doelstelling 1.2 komt uiteraard in elk hoofdstuk aan bod, maar wordt niet telkens opnieuw vermeld.

2. De 4 stappen in eerste hulp

De kinderen kunnen:

- 2.1 de 4 stappen in eerste hulp opsommen;
- 2.2 de veiligheid van een situatie inschatten voor zichzelf, voor het slachtoffer en voor de omstaanders;
- 2.3 op een correcte manier het bewustzijn van het slachtoffer vaststellen;
- 2.4 op een correcte manier de ademhaling van het slachtoffer vaststellen;
- 2.5 op een correcte, efficiënte manier hulp inroepen bij een noodsituatie.

3. De hulpdiensten

De kinderen kunnen:

- 3.1 de zes hulpdiensten benoemen;
- 3.2 in eigen woorden uitleggen wat elke hulpdienst doet;
- 3.3 het noodnummer opnoemen;
- 3.4 de symbolen van het Rode Kruis, de ziekenwagendiensten en de politie herkennen;
- 3.5 de zes actieterreinen van Rode Kruis-Vlaanderen opsommen.

4. Het zenuwstelsel

De kinderen kunnen:

- 4.1 kort in eigen woorden vertellen waarvoor het zenuwstelsel dient;
- 4.2 de symptomen herkennen van een dreigende flauwte;
- 4.3 correct eerste hulp verlenen bij een flauwte;
- 4.4 correct eerste hulp verlenen bij een bewusteloos slachtoffer.

Ook doelstellingen 2.3 en 2.4 komen opnieuw aan bod in dit hoofdstuk.

5. Het ademhalingsstelsel

De kinderen kunnen:

- 5.1 kort in eigen woorden vertellen waarvoor het ademhalingsstelsel dient;
- 5.2 correct eerste hulp verlenen bij een verslikking;
- 5.3 het onderscheid maken tussen een lichte en ernstige verslikking;
- 5.4 de techniek 'op de rug slaan' correct toepassen.

6. De reanimatie

De kinderen kunnen:

- 6.1 een bewusteloos slachtoffer dat niet normaal ademt op een correcte manier reanimeren;
- 6.2 op een correcte manier borstcompressies geven;
- 6.3 op een correcte manier mond-op-mondbeademing geven;
- 6.4 op een correcte manier de mondcontrole doen wanneer nodig.

7. De eerstehulpkoffer

De kinderen kunnen:

- 7.1 beoordelen welk voorwerp wel of niet in een eerstehulpkoffer hoort;
- 7.2 vertellen waarvoor elk voorwerp in de eerstehulpkoffer dient;
- 7.3 de verpakking van een steriel kompres correct openen.

8. De huid

De kinderen kunnen:

- 8.1 kort in eigen woorden vertellen waarvoor de huid dient;
- 8.2 een schaafwonde, een snijwonde of een steekwonde herkennen;
- 8.3 een huidwonde correct verzorgen;
- 8.4 een spiraalverband correct aanleggen;
- 8.5 een brandwonde herkennen;
- 8.6 het onderscheid maken tussen een lichte en een ernstige brandwonde;
- 8.7 een brandwonde correct verzorgen.

9. De bloedsomloop

De kinderen kunnen:

- 9.1 kort in eigen woorden vertellen waarvoor het hart en de bloedsomloop dienen;
- 9.2 een bloedneus herkennen;
- 9.3 een bloedneus correct verzorgen;
- 9.4 een bloeding herkennen;
- 9.5 een bloeding stelpen;
- 9.6 een drukverband correct aanleggen.

10. Het bewegingsstelsel

De kinderen kunnen:

- 10.1 kort in eigen woorden vertellen uit welke onderdelen het bewegingsstelsel bestaat;
- 10.2 drie mogelijke letsels aan het bewegingsstelsel opnoemen;
- 10.3 een letsel aan botten, spieren of gewrichten herkennen;
- 10.4 een letsel aan botten, spieren of gewrichten correct verzorgen;

- 10.5 een kruisverband correct aanleggen aan een hand en aan een voet.

* De attitudes werden met een asterisk (*) aangeduid.

3. Voorstel lesschema

Uur	Hoofdstuk	Timing	Inhoud	Doelstellingen	Technieken (verwijzing naar werkboek)	Simulant
1	-	30'	Kennismaking			
	1	30'	De principes van eerste hulp (1)	1.1, * 1.2		
2	1	30'	De principes van eerste hulp (2)	1.1		
	2	30'	De 4 stappen in eerste hulp - stap 1: Veiligheid (1)	2.1, 2.2		
3	2	30'	De 4 stappen in eerste hulp - stap 1: Veiligheid (2)	2.1, 2.2		
	2	30'	De 4 stappen in eerste hulp - stap 2: Vaststellen van het bewustzijn en de ademhaling	2.3, 2.4	Hoofd kantelen en kin omhoog tillen (blz. 17)	
4	2	30'	De 4 stappen in eerste hulp - stap 3: Verwittigen van de hulpdiensten	2.5, 3.3		
	2	10'	De 4 stappen in eerste hulp - stap 4: Verlenen van verdere eerste hulp	Zie doelstellingen bij andere hoofdstukken		
	2	20'	Herhaling: de 4 stappen in eerste hulp	2.1 tot 2.4		
5	3	30'	De hulpdiensten	3.1 tot 3.5		
	4	30'	Het zenuwstelsel	4.1		
6	4	30'	Flauwte	2.3, 2.4 4.2, 4.3		
	4	30'	Bewusteloosheid	2.3, 2.4 4.4		
7	5	30'	Het ademhalingsstelsel	5.1		
	5	30'	Verslikking	5.2 tot 5.4	Op de rug slaan (blz. 70)	
8	6	60'	De reanimatie	6.1 tot 6.4 2.3, 2.4	Borstcompressies geven (blz. 78) Mond-op-mondbeademing geven (blz. 80) Mondcontrole (blz. 81)	
9	6	60'	Herhaling reanimatie	Idem		
10	7	30'	De eerstehulpkoffer	7.1 tot 7.3	De verpakking van een steriel kompres openen (blz. 88)	
	8	10'	De huid	8.1		
	8	20'	Huidwonde: schaafwonde, snijwonde en steekwonde (1)	8.2		
11	8	30'	Huidwonde: schaafwonde, snijwonde en steekwonde (2)	8.2 tot 8.4	Een spiraalverband aanleggen (blz. 104)	X

	8	30'	Brandwonde	8.5		X
12	9	30'	De bloedsomloop	9.1	Een drukverband aanleggen (blz. 128)	X
	9	30'	Bloeding	9.4 tot 9.6		
13	9	30'	Bloedneus	9.2, 9.3		
	10	30'	Het bewegingsstelsel	10.1		
14	10	30'	Verstuiking	10.2 tot 10.5	Een kruisverband aan de hand aanleggen (blz. 140) Een kruisverband aan de voet aanleggen (blz. 141)	
	10	30'	Ontwrichting en breuk	10.2 tot 10.4		
15	-	60'	Herhaling			X
16	-	60'	Herhaling			X

De cursus Helpertje bestaat uit 16 uur les en een praktijktest. Je kan zelf de 16 uur over verschillende lessen verdelen. Ervaring leert ons dat blokken van twee uur een ideale tijdsduur vormen voor de cursus. We suggereren daarom bovenstaand lesschema met acht blokken van twee uur. Je kan best de volgorde van de onderwerpen aannemen zoals ze hierboven worden voorgesteld.

4. Eindtermen

Wetenschap en techniek - Natuur

Algemene vaardigheden

De kinderen:

- 1.1 kunnen gericht waarnemen met alle zintuigen en kunnen waarnemingen op een systematische wijze noteren.

Levende en niet-levende natuur

De kinderen:

- 1.8 kunnen de functie van belangrijke organen die betrokken zijn bij ademhaling, spijsvertering¹ en bloedsomloop in het menselijk lichaam verwoorden op een eenvoudige wijze;
- 1.9 kunnen de functie van de zintuigen, het skelet en de spieren op een eenvoudige wijze verwoorden.

Gezondheid

De kinderen:

- 1.19 beseffen dat het nemen van voorzorgen de kans op ziekten en ongevallen vermindert;
- 1.20 kunnen de hulp inroepen van een volwassene in een noodsituatie;
- 1.21 kunnen elementaire hulp toedienen bij brandwonden.

Mens en maatschappij – Mens

Ik en mezelf

De kinderen:

- 1.1* drukken in een niet-conflictgeladen situatie eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uit.

Mens en maatschappij – Maatschappij

¹ De spijsvertering komt niet aan bod in de cursus Helpertje. Het ademhalingsstelsel en de bloedsomloop wel.

Politieke en juridische verschijnselen

De kinderen kunnen:

- 2.15 illustreren op welke wijze internationale organisaties ernaar streven om het welzijn en/of de vrede in de wereld te bevorderen.

Nederlands - Luisteren

De kinderen kunnen: (*verwerkingsniveau = structureren*) de informatie op een persoonlijke en overzichtelijke wijze ordenen bij:

- 1.5 een uiteenzetting of instructie van de leerkracht.

Nederlands - Spreken

De kinderen kunnen: (*verwerkingsniveau = beschrijven*) het gepaste taalregister hanteren als ze:

- 2.4 in een telefoongesprek informatie uitwisselen.

De kinderen kunnen: (*verwerkingsniveau = structureren*) het gepaste taalregister hanteren als ze:

- 2.5 vragen van de leerkracht in verband met een behandeld onderwerp beantwoorden;
- 2.6 van een behandeld onderwerp of beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen, die begrepen wordt door leeftijdgenoten.

Nederlands – Lezen

De kinderen kunnen: (*verwerkingsniveau = structureren*) de informatie ordenen die voorkomt in:

- 3.4 voor hen bestemde school- en studieteksten en instructies bij schoolopdrachten.

Muzische vorming - Drama

De kinderen kunnen:

- 3.4 spelvormen in een sociale en maatschappelijke context hanteren;
- 3.5 ervaringen, gevoelens, ideeën, fantasieën uiten in spel.

Nota

Bovenstaande eindtermen zijn de eindtermen zoals bekend in maart 2017. Het meest actuele overzicht is te raadplegen op www.ond.vlaanderen.be/curriculum/basisonderwijs/index.com.